

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 778/2023
06.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стевана Обренова, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 30.05.2023. године и Кв 142/23 од 15.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.09.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стевана Обренова, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 30.05.2023. године и Кв 142/23 од 15.06.2023. године, тако што Врховни суд, поред досуђеног износа, окривљеном АА на име трошкова кривичног поступка **ДОСУЂУЈЕ** још износ од 11.250,00 (једанестхиљадаидвестотинепедесет) динара који се имају исплатити на рачун браниоца окривљеног АА – адвоката Стевана Обренова број ... који се води код „... банке“, у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Решењем Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 30.05.2023. године окривљеном је на име трошкова жалбеног поступка насталих у Вишем суду у Сомбору досуђен износ од 24.000,00 динара који износ је исплаћен на рачун браниоца окривљеног.

Решењем Вишег суда у Сомбору Кв 142/23 од 15.06.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног изјављена против решења Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 30.05.2023. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Стеван Обренов, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, укине

побијана решења и врати на поновно одлучивање или их преиначи и досуди тражене трошкове.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП и наводи да је у побијаним решењима суд на погрешан начин применио законске одредбе које се тичу трошкова кривичног поступка имајући у виду да је састав захтева за трошкове кривичног поступка радња предузета у вези са кривичним поступком и спада у остале поднеске у кривичном поступку.

Из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Врбасу К 39/22 од 24.11.2022. године (потврђена пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 03.04.2023. године) окривљени АА, између осталих, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и кривично дело тешке телесне повреде из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и одлучено је да на основу члана 265. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Бранилац окривљеног је дана 03.04.2023. године поднео Вишем суду у Сомбору захтев за накнаду трошкова кривичног поступка настали пред тим судом у укупном износу од 35.250,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка у износу од 11.250,00 динара, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, Виши суд у Врбасу је побијаним решењем окривљеном на име трошкова жалбеног поступка насталих у Вишем суду у Сомбору досудио износ од 24.000,00 динара на име присуства браниоца на седници жалбеног већа, док је одбио захтев за накнаду трошкова на име састављања захтева за накнаду трошкова кривичног поступка. У образложењу првостепеног решења наведено је да окривљеном не припада износ тражен за састав трошковника, јер трошковних преставља само рачун, односно фактуру извршених услуга, а не посебан поднесак из члана 9. Адвокатске тарифе.

Другостепено веће Вишег суда у Сомбору је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, одбило жалбу као неосновану, налазећи да је првостепено решење правилно. У образложењу другостепеног решења наведено је да се захтев за накнаду трошкова не односи директно на одбрану окривљеног, па се награда за састављање из тог разлога и не тарифира.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни суд налази да је побијаним првостепеним решењем и другостепеним решењем, на штету окривљеног АА, учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, у конкретном случају адвокату за обављене процесне радње у поступку, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку и представља поднесак у ширем смислу, обзиром да је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног у поступку пошто суд по службеној дужности не покреће поступак за досуду и исплату трошкова, већ то иницира управо окривљени преко браниоца таквим захтевом, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка.

Стога је Врховни суд наведену повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП отклонио тако што је усвојио као основан захтев за заштиту законитости окривљеног АА - адвоката Стевана Обренова, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначио побијана правноснажна решења Вишег суда у Сомбору Кж1 80/23 од 30.05.2023. године и Кв 142/23 од 15.06.2023. године и то тако што је поред досуђеног износа, окривљеном АА на име трошкова кривичног поступка - састављања захтева за накнаду трошкова досудио још износ од 11.250,00 динара. Овај износ је обрачунат у складу са Адвокатском тарифом према висини запређене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног АА – кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ за које је предвиђена казна затвора од шест месеци до пет година и кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ за које је предвиђена казна затвора од шест месеци до пет година (основица за обрачун награде је 750 поена, а вредност једног поена износи 30,00 динара).

**Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.**

**Председника већа-судија
Милена Рашић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић